



**CHIRCHIQ OLIY TANK QO'MONDONLIK  
MUHANDISLIK BILIM YURTI**  
**"HARBIY KADRLARNI TAYYORLASHNING DOLZARB  
MUAMMOLARI: YECHIMLAR VA TAKLIFLAR"**  
**XALQARO ILMYIY - AMALIY  
KONFERENSIYA**

***2022 yil 14 dekabr***



***II TOM***



UO'K 355.48(063)

KBK 68.3

**“Harbiy kadrlarni tayyorlashning dolzARB muammolari: yechimlar va takliflar”:** xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari to‘plami (Chirchiq shahri 2022- yil 14- dekabr).- Chirchiq, 2022.- 229 b.

H.f.d. (DSc), professor, polkovnik S.S.Abdurayimovning umumiyl tahriri ostida.

Harbiy hamkorlikdagi ishonchli va do‘stona munosabatlarni yanada rivojlantirish, harbiy kadrlarni tayyorlashning oqilona va samarali modellarini yaratish, professor-o‘qituvchilar tomonidan olib boriladigan ilmiy tadqiqotlar ko‘lami va sifatini kengaytirish bo‘yicha fikrlar almashish anjumanning asosiy maqsadlari hisoblanadi.

Anjuman materiallarida harbiy kadrlarni tayyorlashda ilg‘or mamlakatlar tajribalarini tahlili va eng samarali usullarni harbiy ta’lim tizimiga tatbiq etish istiqbollari, O‘zbekiston Respublikasining mintaqada ahil qo‘sniqchilik tashqi siyosati kesimida harbiy xavfsizlikni ta’minlash bo‘yicha Markaziy Osiyo mintaqasida o‘zaro manfaatli hamkorlikning yangi bosqichini ko‘rib chiqish, harbiy kadrlarni tayyorlashda ilg‘or davlatlar tajribalarini o‘rganish, uning o‘ziga xos jihatlari, harbiy pedagoglarni tayyorlash, ilmiy tadqiqotlarni olib borish kabi masalalarda xorijiy va mahalliy ekspertlar fikr va mulohazalaridan kelib chiqib kelgusida harbiy kadrlar tayyorlashni rivojlantirish uchun xizmat qiluvchi samarali takliflar keltirilgan.

Tahrir hay’ati:

Abdurayimov S.S., h.f.d. (DSc), professor, Chirchiq oliy tank qo‘mondonlik muhandislik bilim yurti boshlig‘ining o‘quv va ilmiy ishlar bo‘yicha o‘rinbosari

Otamatov M.A., bilim yurti ilmiy-uslubiy bo‘lim boshlig‘i

Usmanov X.X., ilmiy-uslubiy bo‘lim boshlig‘ining o‘rinbosari

Vorisova R.S., kimyo fanlari nomzodi, kafedra mudiri

Hamroqulov G.B., kimyo fanlari nomzodi, dotsent, kafedra professori

Ramonova S.K., p.f.f.d. (PhD), kafedra dotsenti

Xolmatov H.H., kafedra dotsenti

Parpiyeva A.J., katta o‘qituvchi

Xudoyqulova S.I., katta o‘qituvchi

Mekambayev B.A., katta o‘qituvchi

Ibragimova D.A., katta o‘qituvchi

Mamatqulova B.R. o‘qituvchi

Daminova Ch.Z., o‘qituvchi

Erkinova S.K., o‘qituvchi

Chirchiq oliy tank qo‘mondonlik muhandislik bilim yurti Ilmiy kengashining 2022- yil, 24- dekabrdagi qarori 10 - sonli bayonnomasi bilan nashrga tavsiya qilingan.



## ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ҲАРБИЙ СОҲА РИВОЖИДА ЯНГИ БОСҚИЧ

### A NEW STAGE IN THE DEVELOPMENT OF THE MILITARY SECTOR IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN



Илмуродова Феруза Шакировна  
Ilmurodova Feruza Shakirovna

Тошкент вилояти Чирчиқ давлат педагогика университети  
Chirchik State Pedagogical University of Tashkent region

**Аннотация.** Мақолада Ўзбекистон мустақилликка эришганидан кейин ҳарбий тизимни шакллантиришнинг институционал, ҳукукий ва доктринаий жиҳатлари таҳлил қилинган. Ўзбекистон Республикасида ҳарбий соҳа ривожида янги босқичга кўтарилганлигига тўхталиб ўтилган.

**Калит сўзлар:** ҳарбий, хавфсизлик, миллий, минтақавий, Марказий Осиё, стратегия, Қуролли кучлар, мудофаа.

**Abstract.** The article analyzes the institutional, legal and doctrinal aspects of the formation of the national security system after the independence of Uzbekistan. At the same time, the indivisibility of national and regional security is analyzed from the rules of structural and functional analysis.

**Keywords:** security, national, regional, Central Asia, strategy, Armed Forces, Defense.

Давлатимиз мустақилликка эришгандан сўнг, давлат қурилиши ва ҳалқаро муносабатлар билан боғлиқ кўплаб янги вазифалар ҳарбий соҳада, миллий хавфсизлик тизимларида мисли кўрилмаган вазифаларга дуч келдик. Ўзбекистон Республикаси учун бу вазифа институционал ва сиёсий нуқтаи назардан ўз йўлимизни танлаб олдик. Республикада амалга оширилаётган ҳаракатлар стратегияси доирасида мудофаа сектори мамлакат ривожланишининг бешта устувор йўналиши орасида муҳим ўрин тутади.

Сўнгги йилларда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли кучлар Олий Бош қўмондони Шавкат Мирзиёев раҳнамолигида мамлакатимиз мудофаа салоҳиятини мустаҳкамлаш, жанговар қудратини ошириш ва Қуролли кучларини модернизация қилиш борасида амалга оширилган кенг кўламли ишлар миллий армиямизнинг барча ҳудудларига таъсир кўрсатди.

Янги Мудофаа доктринаси қабул қилинди, унда Ўзбекистон ҳарбий сиёсатининг асосий қоидалари аниқ бўлгилаб берилган, Қуролли кучларнинг вазифалари, мақсадлари, шартлари ва уларни қўллаш асослари шакллантирилган, ривожланиш ва келгусида қуришнинг истиқболли йўналишлари аниқланган. Мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, ёшларни ватанпарварлик билан тарбиялаш, армия ва ҳалқ бирлигини таъминлашда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг роли сезиларли даражада ошди. Мамлакат мудофаа тизими тўлиқ қайта кўриб чиқилди ва ойдинлаштирилди. Қўшинларни замонавий қурол-яроғ ва ҳарбий техника билан режали жиҳозлаш ишлари олиб борилмоқда. Жанговар тайёргарлик сифати яхшиланди, буни ҳарбий хизматчиларимизнинг ҳалқаро армия ўйинлари, ҳарбий ва спорт мусобақаларида эришган ютуқлари тасдиқлайди. Ҳарбий хизматчиларнинг хизмат ва ҳаёт кечириши учун барча зарур шарт-шароитларни яратиш, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш бўйича комплекс чоратадбирлар амалга оширилмоқда. Миллий ҳарбий-саноат комплексини шакллантириш йўлида жуда кўп муҳим ишлар қилинди.

Мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ва миллий армияни барпо этишда давлат раҳбарининг саъӣ-ҳаракатларини чуқур ҳисобланган ва ислоҳотлар бўйича оқилона таклифлар билан қўллаб-қувватлашга қаратилган ўз ҳарбий-илмий мактабини шакллантириш муҳим ўрин тутади. Ушбу ишнинг асосини яқинда қабул



қилинган "фан ва илмий фаолият тўғрисида", "инновацион фаолият тўғрисида" ги қонунлар, шунингдек "2030-йилгача фанни ривожлантириш концепцияси" ташкил этди. Шу ва бошқа ташкилий-амалий чора-тадбирлар туфайли Ўзбекистонда узлуксиз ҳарбий таълим, ҳарбий илмий-педагогик кадрлар тайёрлашнинг изчил тизими барпо этилди. Миллий армия-бизнинг шарафимиз ва ғуруримиз" тамоилии асосида ҳудудларда мудофаа соҳасида ягона давлат сиёсатини амалга ошириш, армия ва халқ бирлигини таъминлаш учун ҳарбий-маъмурий секторлар ташкил этилди. Шуни англашимиз керакки, бугунги кунда халқимизнинг тинч-осойишта ҳаётини таъминлаш йўлида олиб бораётган ислоҳотларимиз самараси кўп жиҳатдан ана шу икки компонентнинг бирлигига боғлиқ.

Ҳеч қачон унутмаслигимиз керакки, моддий жиҳатдан кучли армия энг замонавий ва зарур нарсалар билан таъминланиши мумкин, аммо ахлоқий компонентнинг заифлиги, яъни жанговар руҳнинг етишмаслиги, садоқат, Ватанга муҳаббат, унинг тақдиди учун жавобгарлик ёки бефарқлик қайтариб бўлмайдиган оқибатларга олиб келиши мумкин.

Ҳарбий соҳада мутахассислар тайёрлаш тизимини сифат жиҳатидан ўзgartиришда жамиятнинг долзарб эҳтиёжлари ҳарбий таълимнинг социологик назарияси позицияларини армия учун мутахассисларни тайёрлаш бўйича маҳсус социологик тадқиқотлар билан мувофиқлаштиришни ўз ичига олади. Қўшинларни замонавий техника ва қурол-яроғ билан жиҳозлашнинг алоҳида долзарблигини ҳисобга олган ҳолда, юқори проффесионал офицерларни тайёрлашда чет тилларини, шу жумладан рус тилини ўрганишга алоҳида эътибор қаратиш лозим. Бу янги билимларни кенгрок тарқатишга ёрдам беради [1]. Мудофаа доктринаси қоидалари ва мамлакатимизнинг геостратегик жойлашишини ҳисобга олган ҳолда ҳарбий округларнинг тузилмалари ва вазифалари тубдан қайта кўриб чиқилди. Хусусан, Мудофаа вазирлигининг барча тузилма ва бўлинмалари таркиби тўлиқ қайта кўриб чиқилди ва янгиланди. Биз ниҳоят бўлинмаларга жанговар тайёргарлик билан тўлиқ шуғулланиш, ҳарбий хизматчиларнинг касбий маҳоратини мустаҳкамлаш ва вазифаларни ўз мақсадига мувофиқ бажаришга тайёр бўлишга имкон бермаган тузилмадан қатъият билан узоқлашдик. Ҳар бир офицер ва сержант, ўз лавозимига қарамай, ўз фаолиятига танқидий баҳо бериши ва саволга жавоб бериши керак: "Мен хизматни давом эттиришга лойиқманми ёки йўқми?".

Ҳарбий хизматчиларнинг жисмоний тайёргарлиги расмий фаолият, ҳарбий марта, умуман турмуш тарзининг асосий таркибий қисмларидан бири бўлиши керак. Ҳарбий хизматчиларнинг психологияк барқарорлигига келсак, шуни таъкидлаш керакки, яқинда дунёнинг турли минтақаларидағи қуролли тўқнашувлар шуни кўрсатадики, ходимлар ўртасидаги ҳарбий ҳаракатлар пайтида асосий йўқотишлар катта психологияк юқ ва натижада юзага келадиган стресслар билан боғлиқ бўлиб, уларнинг оқибатлари тинчлик даврида енгиш қийин бўлиши мумкин.

Ҳокимият вазирликлари ва идоралари раҳбарлари барча тоифадаги ҳарбий хизматчиларнинг жисмоний ва психологик тайёргарлигини ташкил этиш бўйича тубдан янги ҳужжатларни ишлаб чиқишлари, унинг ҳарбий-амалий йўналишига алоҳида эътибор қаратишлари керак. Ҳарбий хизматчилар соғлиғи яхши, бардошли, қийин жисмоний ва психологик стрессларга дош бера олишлари керак.

Ҳарбий раҳбарлар кўпинча юқорининг буйруғи билан ишлашга одатланган. Ҳар бир кўмондон ўз ҳарбий қисмлари ва округлари шароитидан, ҳақиқий жанговар вазиятдан келиб чиқиб, зудлик билан мустақил, ҳар томонлама онгли қарорлар қабул қила олиши керак [1].

Мустақил ривожланишнинг дастлабки босқичида Ўзбекистонда ҳарбий соҳадаги давлат сиёсатининг институционал жиҳатлари асосан икки йўналиш билан боғлиқ эди. Биринчи йўналиш бу тизими учун тегишли ҳуқуқий базани яратишни ўз ичига олади.



Ҳарбий эҳтиёжлар учун бюджет ҳаражатлари асосан армия, ҳаво кучлари, милиция, миллий хавфсизлик институтларини сақлашга, шунингдек, янги қурол-яроғ ва ҳарбий-техник жиҳозларни сотиб олишга ва таъмирлашга йўналтирилади.

Ўзбекистоннинг ҳарбий бюджети 902,4 миллион долларни ташкил этди, бу ўтган йилга нисбатан юз миллионга кўпdir. Ўзбекистон ўз ялпи ички маҳсулотининг қарийб беш фоизини ҳарбий мақсадларга сарфлайди, бу бошқа давлатларига қараганда юқоридир. Ёшлар ўртасида ҳарбий хизматнинг жозибадорлигини сезиларли даражада оширади. Армияда хизмат қилганлар учун республика олий ўқув юртларига кириш учун катта имтиёзлар жорий этилган, яъни: ушбу абитуриентлар учун кириш имтиҳонлари балларига 50 балл қўшилган.

Фуқаролар тоифасига қараб, оддий одамлар орасида ҳарбий хизматга умумий муносабат ҳарбийлар ҳақидаги тўртта муносабат ва ғояларнинг безовталанишидан иборат. Фуқаролар ҳарбий хизматга шарафли касб сифатида қарашади. Ҳозирда Ўзбекистонда ҳарбий мавзуларга ихтисослашган "Ватанпарвар", "Навбатчи" газеталари нашр этилади. Уларда ҳарбий ислоҳотлар ҳақидаги мақолалар, ҳарбийлар ҳаёти ва хизматидан мисоллар тарғибот хабарлари руҳида нашр этилади. Қуролланиш пойгаси хавфсизлик дилеммасининг табиий маҳсулотидир. Шунинг учун бу давлатлар фақат ҳарбий тизимлари билан чекланиб қолмаслиги керак.

Мустақил ривожланишнинг дастлабки босқичида НАТО саммити маълум маънода НАТО-Ўзбекистон муносабатларида бурилиш нуқтаси бўлди. Унга бир қатор ташабbusлар билан чиқкан давлатимиз раҳбари таклиф этилди. Хусусан, мамлакатимиз ва НАТО ўртасидаги конструктив ҳамкорлик дастурининг ҳақиқий истиқболи хавфсизлик ва мудофаа қурилиши, экологик ва гуманитар соҳалардаги чора-тадбирлар билан бир қаторда демократик янгиланиш ва модернизация, демократик ва фуқаролик институтларини мустаҳкамлаш ва бошқа соҳалардаги ҳамкорликни ҳам ўз ичига олиши мумкинлигини таъкидлади. НАТО билан Афғонистон деярли ягона темир йўл алоқаси бўлган Термиз-Ҳайратон чегара узели орқали ноҳарбий юкларни етказиб бериш учун йўлак ва унинг худуди орқали транзит ўтказиш бўйича шартномани муҳокама қилиш ва имзолашга тайёрлигини билдириди.

АҚШ, Германия, Франция, Хитой таълим муассасаларида профессор-ўқитувчилар малакасини ошириш амалиёти йўлга қўшилган. Бир нечта офицерлар Россия Қуролли кучлари Бош штаби Академиясининг кундузги қўшимчасида, шунингдек Белоруссияда ёзишмалар асосида ўқитилади. Бу эса жаҳон кучларининг ҳарбий фан ютуқлари соҳасида энг илғор тажриба ва билимларга эга бўлиш имконини беради. Ҳарбий хизматчи, замонавий ҳарбий фаннинг долзарб масалалари бўйича илмий-тадқиқот ишларини фаоллаштириш учун илмий кадрларнинг мустаҳкам захираси яратилмоқда.

Шуниси қувонарлики, ўзбекистонлик ҳарбий хизматчилар турли илмий ҳалқаро ва республика нашрларида ўз тадқиқотлари натижалари билан мунтазам равища да нашр этила бошладилар.Faқат ўтган йили 114 та илмий мақола, шу жумладан Scopus библиографик маълумотлар базасида рўйхатдан ўтган журналларда 14 та нашр нашр этилди. Йил давомида республика илмий журналларида 200 дан ортиқ мақолалар чоп этилди. Ҳарбий илмий фаолият тизимида ҳалқаро ҳарбий илмий тадбирлар муҳим ўрин тутади. 2020-йилда пандемия шароитида 27 та конференция, шу жумладан 8 та ҳалқаро, 21 та давра сухбати, шунингдек 11 та илмий семенар онлайн тарзда ўтказилди. Президентимиз ҳар қандай жамият тараққиётида ёш авлоднинг муҳим ўрни, ёшларга кенг имкониятлар яратиш давлат сиёсатининг устувор йўналиши эканини доимо таъкидлаб келади. Тегишли бошлангич тайёргарликка эга бўлган ҳарбий хизматчилар тажрибали офицерлар раҳбарлигида интерактив электрон дарслик ва қўлланмалар ишлаб чиқадилар, турли жараёнларни автоматлаштириш учун дастурий маҳсулотлар яратадилар, шунингдек, муайян йўналишларда мустақил тадқиқотлар олиб борадилар. Натижада қўшинларни тайёрлаш амалиётига инновацион ғоялар ва ишланималар жорий этилмоқда.



Ҳарбий фанни янада ривожлантириш масалалари доимий равишда мамлакат раҳбарияти ва Қуролли кучлар назарида. Мақсадли дастурлар доирасида "Мард Асқар - ёшларга намуна" ("мард аскар-ёшларга ўрнак") ва "Эр йигитни, йигит айтган гапи таъсири бўлади! Махаллаларда "Амир Темур издошлари", "Жалолиддин Мангуберди ворислари" шиори остида 4500 дан ортиқ спорт мусобақалари ва ижодий танловлар, ҳарбий хизматчилар ва ёшлар ўртасида "Темур тузуклари билимдони" интеллектуал мусобақалари ўтказилди. Ушбу тадбирларда 120 мингдан ортиқ киши иштирок этди. Ҳарбий қисм ва муассасалар, мудофаа ишлари бўлимлари, умумтаълим мактаблари учун жасорат ва жасорат, тинчлик ва осойишталиқ, мустақиллик дарслари мунтазам равишда олиб борилади. Беш мингдан ортиқ ана шундай тадбирлар ўтказилди. Шунингдек, ҳарбий қисм ва муассасаларга бириктирилган умумтаълим мактабларида Қуролли кучлар сафида ҳарбий хизматни намунали ўтаган ҳарбий хизматчилар битирувчиларини рамзий маънода "мактабимиз фахри" бурчаклари ташкил этилди. Ёшларни ҳарбий-касбий йўналтириш билан танишириш мақсадида ҳарбий қисмлар, муассасалар ва олий ҳарбий таълим муассасаларида олти мингдан ортиқ талаба ёшлар учун очиқ эшиклар куни ўтказилди. Уларда ёшлар армиянинг кундалик ҳаёти, яратилган ижтимоий ва турмуш шароити, ўқув жараёни, қурол-яроғ ва ҳарбий техника билан танишиш имкониятига эга бўлди. Умуман олганда, ҳарбий қисмларга уч юз мингдан ортиқ талabalар вакиллари ташриф буюришди. Ҳар йили феврал-март ойларида мактаб, коллеж ва лицейларда ҳарбий таълим муассасалари вакиллари мудофаа идоралари билан биргаликда ёшларнинг Ватан ҳимоячиси касбини танлаши бўйича тарғибот-тушунтириш ишларини олиб боради. Ҳарбий олий ўқув юртлари офицерлари талabalарга олий ҳарбий ўқув юртларига кириш шартларини тушунтирадилар ва ҳарбий мактаблардаги ўқиши, ҳаёт ва кундалик ҳаёт шароитлари ҳақида хужжатли фильмлар кўрсатадилар. Азалдан армияда хизмат қилиш ҳар бир инсон учун шарафли бурч ва шараф бўлиб келган. Бу анъаналар буюк аждодларимиздан ўтиб келган. Хулоса қилганда биз буюк Амир Темурнинг авлодлари, буюк саркарда ва давлат арбоби эканлигимиздан фаҳрланамиз. Айнан армия ҳар доим эркак салоҳиятини шакллантириш учун асос бўлиб келган. Бу йигитта давлат ҳимоячиси, оиласининг ҳимоячиси бўлишга имкон беради. Ҳақиқий дўстлик армияда туғилади, ўзаро ёрдам ҳақиқатан ҳам сезилади. Ватан ҳимоячиси бўлишни орзу қилган йигитлар спорт билан шуғулланиши, аниқ фанларни ўзлаштириши керак. Ёшларимизга Ватаннинг содик ўғлонлари бўлишини, Қуролли Кучларда шараф ва шараф билан хизмат қилишини, жамиятда муносиб ўрин эгаллашини, янги Ўзбекистон равнақига ҳисса қўшишига ишонаман. Ўзбекистоннинг ҳарбий ҳавфсизлик тизими маълум даражада мустақиллик давридан то ҳозирги кунгача мамлакат ривожланишининг янги босқичи, янги муҳитининг пайдо бўлиши билан боғлиқ бўлди, давлат ва унинг ҳарбий соҳасида янги ёндашувларни ишлаб чиқиши талаб қиласи. Ушбу янги ёндашувлар кўп жиҳатдан мамлакатдаги испоҳотларнинг умумий йўналишига ва шунинг учун демократик инновацияларнинг муваффақиятига боғлиқ бўлadi.

#### Фойдаланилган адабиётлар:

1. Вооруженные Силы – гарант стабильности и процветания нашей страны.  
[https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahukewj3\\_76e0r\\_7ahwvsvybhxnzb7wqfnoeca0qaq&url=https%3a%2f%2ftoshvil.uz%2fru%2farmed\\_forces\\_the\\_guarantor\\_of\\_stability\\_and\\_prosperity\\_of\\_our\\_country&usg=aovvaw2i3nzy0jfzuiprohu3jxn](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahukewj3_76e0r_7ahwvsvybhxnzb7wqfnoeca0qaq&url=https%3a%2f%2ftoshvil.uz%2fru%2farmed_forces_the_guarantor_of_stability_and_prosperity_of_our_country&usg=aovvaw2i3nzy0jfzuiprohu3jxn)

2. Президент провел заседание Совета безопасности. 2018.  
[https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjAzYb307\\_7AhVCilsKHYcoAY04FBAWegQIDRAB&url=https%3A%2F%2Fwww.gazeta.uz%2Fru%2F2018%2F01%2F11%2Fsecurity-council%2F&usg=AOvVaw0jArgMHMB31ObJ1MhZjZ5](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjAzYb307_7AhVCilsKHYcoAY04FBAWegQIDRAB&url=https%3A%2F%2Fwww.gazeta.uz%2Fru%2F2018%2F01%2F11%2Fsecurity-council%2F&usg=AOvVaw0jArgMHMB31ObJ1MhZjZ5)



3. Детальный анализ динамики военного сектора безопасности в Узбекистане и других странах ЦА можно найти в работе: Бурнашев Р., Черных И. Безопасность в Центральной Азии: методологические рамки анализа. – Алматы: Казахстанско-немецкий университет, 2006.

4.Этот процесс практически нашел свое логическое завершение во время визита Командующего Центром США генерала Петреуса в Ташкент 17 февраля 2009 года. Во время встречи генерала с президентом Каримовым была достигнута договоренность о перевозке невоенных грузов из стран Европы в Афганистан через территорию Узбекистана.

5. Ф.Лукьянов. «Заключительный акт. Страны СНГ приговорили ОБСЕ » // Время новостей, №119 за 9.07.2004.

6. Первые признаки новых тенденций появились уже в начале 2009 года в связи с новым этапом операции OEF и ISAF в Афганистане.

## ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ ГВАРДИЯСИ ЖАНГОVAR БЎЛИНМАЛАРИГА НОМЗОДЛАРНИ ТАНЛАБ ОЛИШДА ПСИХОДИАГНОСТИКАНИ ЎРНИ ВА РОЛИ

### THE ROLE AND ROLE OF PSYCHODIAGNOSTICS IN THE SELECTION OF CANDIDATES FOR THE COMBAT UNITS OF THE NATIONAL GUARD OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN



Маматқұлов Азамат Рустамович.

Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси  
Ихтисослаштирилган ўқуев маркази

National Guard Specialized Training Center  
of the Republic of Uzbekistan

**Аннотация.** Ушбу мақолада Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси жанговар бўлинмаларига номзодларни танлаб олиш жараёнида психодиагностикани ўрни, ривожланиш тарихи, психодиагностика ўтказиш бўйича хорижий тажриба ҳамда методикалари таҳлили ёритиб ўтилган. Психодиагностика методларини тақомиллаштириш бўйича илмий асосланган таклифлар берилган.

**Калит сўзлар:** Миллий гвардия, психология, психодиагностика, тарих, жанговар бўлинмалар, уруш, тест, анкета-сўровнома, проектив метод.

**Abstract.** This article reveals the history of development, foreign experience in conducting psychodiagnostics, its place and role, as well as. Reasonable scientific proposals for improving the methods of psychodiagnostics.

**Keywords:** National guard, psychology, psychodiagnostics, story, combat unit, war, test, questionnaire, projective method.

Ҳозирги кунда дунёning ривожланган давлатлари армияларида жанговар бўлинмаларга номзодларни танлаб олишда психодиагностикага катта аҳамият берилмоқда. Жанговар бўлинма ҳарбий хизматчisinинг фаолиятида психодиагностик методлари муҳим аҳамият касб этади.

Жанговар бўлинмаларда хизмат қиладиган ҳарбий хизматчиларни хизмат фаолиятлари бевосита жанговар вазиятлар билан боғлиқ, улар жанг майдонидаги турли мураккабликлар ва психологик юкламаларга дуч келишади. Мана шундай мураккаб вазиятларда ҳар бир ҳарбий хизматчининг индивидуал психологик имкониятлари намоён бўлади, агар жанговар бўлинма ҳарбий хизматчиси психодиагностика методлари орқали касбий тўғри йўналтирилган бўлса, қийин вазиятларда ўзини бошқара олади ва ҳар қандай психологик юкламани енгишга қодир бўлади.